

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen. Ára évenként 3 ft. 6. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ór 7 kr., 2-ór 6 kr., 3-ór 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

A nyilvtérre cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

A bécsi lapok jogfolytonossága.

(S.) Az „Ost. D. Post“ azt mondta ő Felsőnének Budapestet tett látogatásáról, hogy az nem bir politikai természettel, hivatalosan bizonyára nem is bir — ugymond ő — azonban gyakorlatilag tekintve, az eredmény annál többet nyomhat a latba. És az „Ost. D. Post“ bizalommal fogadja a leendő eredményeket; mert a milyen őszintén óhajtja a birodalom két felének alkotmányos egyesülését, oly szilárdan hiszi, hogy a német-szláv tartományok alkotmányos jogai sem szenvedhetnek csorbulást.

Lesz-e eredménye a császári utazásnak, és ha igen, minő lesz az kívánt ránk Királyhágón innen levőkre nézve, azt nem fejtgetjük, bárha jól remélünk, a felett az „Ost. D. Post“ jobban lehet értesülve; e lap azon téves felfogásának mindazonáltal, mintha a magyar kérdés kiegyenlítése okvetetlen a Lajthán tuli országok alkotmányos jogainak csorbitásával együtt kellene hogy járjon, épp úgy nem adhatunk helyet, valamint meg nem engedhetjük, hogy a lajthántuli alkotmányos életnek eo ipso magában kellene foglalni a magyar alkotmány csorbitását.

Az „Ost. D. Post“, midőn a fenforgó nagy közjogi pört úgy tekinti, mint valami anyagi harczt, melynek mindenesetre egyik vagy másik fél megveretésével kellene végezni, kétségkívül még mind a jogeljátszás terén áll, s az erősebb jogát látszik szem előtt tartani; de feleli, hogy nekünk egymást nem legyőzni, hanem egymás mellett békésen megférni kell. Feleli továbbá azt is, hogy éppen akkor nyilatkozik a lehető legalkotmánytalanabb modorban, midőn az alkotmányos bölcsek követé feltalálni vélte.

De halljuk tovább magát az „Ost. D. Post“-ot. „Az alkotmányt — mond ő — úgy a mint az az octoberi diplomában és a febr. patensben áll, határozottan biztosítja a császári szó, és nem sikerülend akárhány is ezen okmányok erejét megtörni. Való ugyan, hogy legelső helyen áll, hogy az egyetértés helyre álljon a Monarchával, azonban a magyarok egy pillanatra se feledjék el, hogy Magyarország királya egyszersmind Austria császára. És ha a magyarok az ő történeti jogaikról beszélnek, tudják meg, hogy most már mi is birunk ily történeti joggal, s ha a Monarcha az egyik történeti jogot tiszteletben tartaná, a másikat sem tekintheti csekélységnek.

Következőleg az egyetértés és kiegyezkedés a magyar országgyűléssel, nem lesz addig egyetértés és kiegyezkedés, míg az a Reichsrathal való kiegyezkedést is nem föltételezi, s azt meg nem engedi. Szolgáljon ez megfontolás tárgyául minden higgadt gondolkodásu magyar államférfinak. A mi a rövidlátók és egyoldalú szellemeket illeti, ezeknek befolyásától, a jelen helyzetben, semmit sem félünk.“

Mindennek, a mi létezik, van története, minden cselekvény bizonyos térben és időben történik, és él működik, egyik több, másik kevesebb életképességgel, ez a világtörténelem és természet rendjének lefolyása; de ha mindennek, a mi valaha történt, élt és működött egyszersmind közjogi értelemben vett létezési és történelmi joga van, akkor annyi történelmi jog van a hány a tény.

Az „Ost. D. Post“ által maga idejében hasonló szívóssággal pártfogolt Bach-féle absolutismusk, Jupiter adjon neki örök nyugalmat, szintén van — még pedig nagyon szomorú története, sőt jogfolytonossága is: összes társadalmi életünkben, pénzügyi viszonyainkban folyást érezzük annak sajnos következményeit, hanem azért van-e történelmi joga is? Nem hisszük, hogy maga az „O. D. P.“ is vissza kívánná varázsolni a Bach korszak napjait.

A februári pátenssal csaknem egyidejű, Királyhágón tuli provisoriumnak és katonai törvényszékeknek is van négy egész évi története, de azért ő Felsőné mégis kegyes volt ezeket azon uton, melyen létesültek, megszüntetni!

Az utóbbi intézkedéseknél bizonyára régebbi dolog nálunk az államadósságok egymásra halmozása, miért veszik tehát zokon unisono a bécsi szabadelvű lapok, hogy Pléner pénzügyminiszter finanziaális gazdálkodásunk történelmét és jogfolytonosságát to-

vább fűzni akarván, legújabbán ismét 200 milliónyi status-adósság megszavazását kívánta?

A papirpénz hasonlóan meglehetősen magacssággal tartja elfoglalva egész államéletünk minden rétegét, ennek is van története; de valjon azért örökkön tartó legyen-e; az érezték, melynek kinézéséről már meg is feledkezünk, soha se foglalja-e el az ötlet helyet?

Ne zavarjuk össze az eszméket, ne áruljunk logikai érvek helyett sophismákat, valódi arany helyett megaranyozott rézkarikat.

Ő Felsőné azon legmagasb nyilatkozata, hogy a Lajthán tuli országoknak adományozott alkotmányt hatalma egész erejével fentartandja, kétségkívül nagy fontossággal bír, és mi szívünk mélyéből kívánjuk, hogy a Lajthán tuli testvéreink az „alkotmányos élet“ javadalmait örökidőig élvezhessék, azoktól soha és senki által meg ne fosztassanak; hanem engedje meg nekünk is az „O. D. P.“, hogy mi viszont kifejezhessük azon óhajtatunkat, hogy azon ezredéves magyar alkotmány, melyet 43 magyar király és 15 erdélyi fejedelem ötvennyolcszor biztosítottak fejedelmi esküjökkel, szintén örökidőig érvényben és tiszteletben fentartassék.

A testvéreinknek egymás mellett szíves egyetértésbeni fejlődéséről, jólétéről egyenlőn alkotmányos életéről van szó: legyen meg mindegyiknek a maga jól felfogott érdeke és kívánsága szerint.

Hogy ez lehetséges, mi legalább egy percig sem kételkedünk.

Hazai közlekedésünk.

Balásfalva, június hó.

Ha jelenleg egy külföldi utazó beutazná Erdélyt, még azon gondolatra is jöhetne: mily industrius kis ország ezen Erdély, és ez állitmány után aztán meglehet, hogy azon t. utazótól kevés betek eltelte után egy utazás is meg fogna jellezni, melyben kárhoznátna bennünket: mily ok nélkül panaszoljuk, mert egyik legvirágzóbb provinciája Erdély a monarchiának.

Egy ily utazási leírás nagyon is természetes volna egy felületes utazótól; mert az országot keresztben és hosszában mindenütt fehér, és fehér-veresre festett magas rudakra fűszegzett zsendelyeket lát az utas, melyek jelölik az átvitendő vaspályákat, pedig igaz ugyan, hogy egy szerencsétlen pálya épül, de senki magát építőjének el nem akarja ismerni, a többi kicsóvált pályavonalok azonban nem egyebek mézes madzagoknál, mit bizonyít az is, hogy minden meghatározott terv nélkül nézzenek ki.

Hogy országutak is építenének, kegyelmesen meg van rendelve, természetesen a nélkül, hogy egy élő krajczárt utalványozzanak rájuk, s mint a „Kolozsvári Közlöny“ 63-dik számában olvastam Küiküllömegyében még kormánybiztost is küldöttek e tárgy megvizsgálására, és hogy ő méltósága még nem tudhatni miben lelte nagyobb megelégedését, az utak roszaságában, vagy abban, hogy éppen nem léteznek; mert utaknak csak nem lehet nevezni, ha roszul kövecsezt utakra a helyett, hogy kövecset tegyenek, úgy a sánczokból kihányt sárból még a Tiszavidékének érdemére megrovandó töltéseket improvizálnak. De ezt ne vegye Küiküllömegye szívéré, mert az egész országban ugy van, s úgy is lesz, míg a jelenlegi mód szerint fogják az utakat csináltatni, és kormányilag nem lesznek a vitetendő utvonatok elhatározva.

A Maros új árka ki, ki van czövekelve, az elsőrendű épületek és malmok megbecsülve, de tán jobb lesz, ha nem sietnek vele; mert ha a terv szerint készül el, úgy senkinek haszna nem lesz abban, miután a Maros áradása ugyan ritkán szokott kárt okozni, hajózhatóvá nem fog tétetni, és a kigyózasok átvágásaival az úgy is bizonytalan s rövid ideig tartó tutajok vitelére alkalmas-viz idejét még meg fogják rövidíteni, miért is a legóhajthatóbb, hogy vigyenek vagy oly szabályozást véghez, mely az ország érdekének felel meg, nem pedig csak is az ugynevezett birodalmi utak fentartását fogja megkönynyítani, vagy pedig várjanak jobb idők.

Erdély nem lévén gabonatermelő ország,

vagy is azt haszonnal, mint Magyar- és Oláhország szomszédja, tovább nem üzheti, hanem feladhatja a bortermelés, marhatartás, s ezenkívül gyáros országnak van a természet-től kijelölve: miért is Erdélyre nézve a legnevezetesebb: folyóinak rendszeres czélok szerinti szabályozása; mert ha a Maros és Olt hajózhatóvá tétetnék, úgy a legolcsóbb szállítási díjjal, a vizen való szállítással tudnák borait kereskedésbe bocsátani; ha pedig folyóink mellék-kanálisokkal ellátnának, úgy legjobb földjeink és kaszálóink mind megöntözhetőkké válnának, mely által a marhaszaporítás nagyot nyerne, s ezen mellék kanálisra építhetnek a malmokat és jövőben a gyárakat. Mindezeknél fogva igen is fölfeladatja a kormánynak, hogy mentől előbb fogasson folyóinknak az ország érdekével megfelelő szabályozásaihoz, semmi oly szabályozásra engedélyt ne adjon, mely a fenirt czélokak háttérbe szoríthatná.

Kül- és belföldi levelezés.

Zeyst. (Holland) jun. 4.

Kellemes környezet élve közt írom e sorokat: Zeystben (olv. Czejszt) vagyok, a páratlan szép faluban. Nem szeretek nagy szavakkal élni; okkal és óvakodva nyulok a superlatívusokhoz; ne véljen azért senki túlzást a „páratlan“ szó használásában; annyival inkább, hogy Zeystben még azon utazók is, kik százszorta több földet bejártak mint én, meglepetve érzik magukat. Egyébiránt a szépség, melyről szölok, nem az a vadregényes, az az impozans nagyszerűbe átmenő, milyent némely ponton bazánk, vagy — mint mondják — a Rajna vidék, Sweitz stb. felmutat, s milyent alkotni csak amaz egy művész: a természet bír; ilyennel a síkföld, sok helyt mosárokából száritott Holland nem dicsekedhetik. Zeyst szépsége ama szelidebb nemű, mely lételet embernek is köszönhet, de e nemben bámulat gerjesztő és fényesen bizonyító: mily sokra képes az emberi ész és szorgalom, szerencsés körülmények között. Szerencse! Van-e jogos helye e szónak az eszmék szótárában? A nélkül, hogy fatalisták volnánk, a nélkül, hogy az emberi szabad cselekvő képesség körét, melyen belül „kiki saját szerencséjének kovácsa“ kelletlenül szűkebb határok közé akarnók szorítani, kénytelenek vagyunk igenlőleg felelni a felbukkant kérdésre. Avagy például ama körülményeket, melyek közé az egyén születése, egy nép politico-geographiai helyzete által jut, s melyek ennek úgy mint amannak egész élet-irányára elhatározó befolyást gyakorolnak, nem nevezhetni e szerencsének, illetőleg jó vagy rossz szerencsének? Kétség kívül az utas hazánk földét nem találná kevesebb cultiváltnak Nyugat-Európa országainál, midőn a magyar elvitázhatatlanul minden szépre, jóra fogékony és a véres-verítésg munkás, ha századok óta a világmozgalmak árjának hazánkat érő legkeményebb hullámzásai nem tartották volna nemzetünket örökös izgalom és zaklatottság között; ha nem lett volna annyi bajunk töltet, fatárral, ezilvázó-okkal. Legutóbbi szavam legkevésbé sem akar a recriminatio kifejezése lenni; ilyesmire becses lapok komoly és nemes magatartásával is ellenkeznék; de midőn annyi német íróval látjuk a stereotyp kifejezést, hogy „Magyarország földje jóval kevesebb cultivációt mutat, mint természettől nyert gazdasága után várt lehetne“, és oda vetve látjuk e kifejezést minden okadatozás nélkül, vagy mi még rosszabb, hamis okadatozással; (mert az igazság bevallásánál azt is kénytelenek volnának elismerni, hogy nem ők, hanem mi voltunk a keresztény civilizacio védő lovagjai a hatalmas mahomedanismus ellen, míg ők a hátunk megett kényelmesen philosopháltak), midőn efféleket látunk, nem tehetjük, hogy szemet hunyjunk és hallgassunk, hogy a létező fejlemények igaz okát ki ne mondjuk egyenesen, világosan, hangosan. De hová tértem levelem tárgyától? Oh szent föld a hármashérez és négy folyam vidékének, minden tárgy és jelenet, mi szemembe tűnik, minden eszme, mi lelkemben megvillan, képed és viszonyaid emlékével szövdök szüntelen. Most, midőn Zeystből akarok írni, elevenebben érzem, mint valaha, hogy sok igazat tartalmaz amaz állítás, hogy minden leírás csak bitorlója a festészet jogának. Valóban a legjelesebb toll leírása sem képes valóbbi képét adni valamely vidéknek; a leírás legelőkelesebb képeit is kénytelen mindenkori saját képzelődése ecsetével színezni, kiegészíteni. De mert a bitorlás emellett neme még a legártatlanabb; mert e bitorlásnak mégis imereiteink nevezetes részét köszönhetjük; s mert bárki, utazási cikkek írója, a „leírást“ nem ignorálhatja a nélkül, hogy egyik nevezetes feladatának: ridé-

kek, épületek, gyűjtemények ismertetésének alap-feltételét meg ne semmisítendő: hadd álljon itt Zeyst képének egy-két, habár gyengén találó vonása. Zeyst a szomszéd Driebergennel és a köztük fekvő térrel együtt a legszebb parkok összességének mondható. Hogy e parkok lakbázai, filgoriái mennyi fénytől, gazdagságtól ragyognak, hogy az egyes telkek, akár rámondani: parkok fái, fa-bokrai, virágtáblái mennyi szépséget, sokféleséget és szépséget mutatnak fel, ennek értékre elég lesz megemlítenem, hogy a zeysti parkok nagy része az amsterdami milliomos pénz-emberek tulajdona és nyári kény-laka. Képzeld ezekhez, nyájás olvasó, a tiszta halastókat uszkáló hatyutyukkal; az egymást erő sétányokat, melyek most nyil-egyeuesen, majd kanyarodva vonulnak gazdag lomb-sátor árnya alatt; képzeld az utcák hosszában nyuló csatornákat, a rengő csónakokat, melyeket jökedvű növendékek evezőcsapása hajt és irányoz; képzeld mindezt és némileg előttd áll Zeyst képe. De nem folytatom tovább a „bátor leírás“ vázolatását, kielégítő ez egy se lehet, inkább a saját szerű batást említem meg, mit rám a bűbajos környezet tesz: azt hiszem pillanatonként, hogy mindazt mi szemem előtt áll, csak álmodom! Erintenem kell mégis Zeyst képének még egy vonását. Ez azon kedves ellentét, mely néhány földszinti és egyemeletes ház festett falainak és bel-sejének fénye, (mi a földigérő, sokszor csak egyet-lenyeg kristálytáblából álló ablakokon keresztül kandikál), meg földelének nonplus-ultra egyszerűsége közt létezik: fényes házakon csinos ugyan, de mégis csak szalmafüdél! Ugy képelem a szalmafüdél-palotákat, mint mikor egy-egy valóban urias tartásu s máskülönbön elegansul öltözött embernek valamelyik ruhadarabja, kelméjét és szabását illetőleg egészen a szép viseletből van kölcsönözve. Ezen s ehhez hasonló különösségek, melyeknek példáit itt Zeysten kívül, másutt is láthatni, szüntelen emlékeztetik az utast, hogy nem egyebült, hanem éppen Hollandban van. Ha jelen levelem kicsin tárgyahoz képest, kitéréseim miatt, ilyen hosszúra nem nyúlt volna, szoltam volna még Zeyst lakosságának bizonyos részéről; így azonban későbbre halasztom ezt, akkorra, ha majd Isten segédelmével e földre újból visszatérek; most sorsom néhány hónapig távoznia int a csatornák hazájából.

Baló Sándor.

Küiküllömegyéből, június hó.

Sok iszapot hordott a Kisküiküllő partjaira, mióta megyénkről kizárólagosan valamit olvashatánk. A szerk. engedelméből badd kísértünk valamit megyénkről írni.

A régi hallgatás, nehogy a dogokban a „consentire videtur“ állitást ránk tukmáltassa, őszintén bevalljuk: ma sem vagyunk jobban, mint ezelőtt egy pár évvel. Azon kerekék forognak ma is, vagy csikorognak, mint eddig. Azt tudjuk, hogy a kerekék jobban forog, ha kenik, e szűk világban szolgálunk egy kis kenővel.

Először is: utaink oly borzasztó roszak és járhatatlanok keletől nyugatig, déltől északig, melyekhez hasonlóra csak azok emlékeznék, kik a régi marchalisokba, bajnalban indulva, alig érkehetünk meg ebédre, mi magában véve elég szerencse volt alig egy mértföldnyi távolságról. Hja! akkor lehetett, nem volt Tagsatzung; de most nagyon bajos, mert hogy az ezekből eredő kellemetlenséget kiküldhessük, kinek jó szerencséje adott egy kis eladni valót, nem képes pénzzé tenni, bár elvesztegető árban, mert ezen utakon mozogni nem lehet; sőt ha perünk akad, s a három és nyolcz napos terminusok őszitik gondterhelte fejünket, bár megtudnók mi is írni, ügyvédet kell mégis keresni, a rendesen nagy esőzésben, éppen nem járható utakon, gyakran elkésik a szegény fél; mióta a baráz-daper a mostani stádiumába lépett, megtörténik, hogy éppen nem az arat, ki vetett, mert a rosz utak miatt a bokros elfoglaltatásokkal különben is dicselkedhető járásbíró épp oly pontos nem lehet, mint akarna; s ha főleg nagyobb nyilvánosságra jön az, mit e lap Balázsfalváról keltezett egyik tudósításában nagy ámulattal olvasánk, hogy a szolgálóbíró most csak három hóban egyszer tartozik járását megtekinteni, talán, hogy sokra ment volna eddig a pauschale, miről, közben legyen mondva, eddig nem is tudtunk, nem képzelhetvén, hogy a régi 25 ftos szolgálóbíró (ki egyszersmind törvénybíró is volt, még pedig mindkét szakban jó) helyébe az 500-asok a közigazgatásra nélkülözhetetlen utazgatásért külön díjt vegyenek, odagondolva, hogy mint akkor, úgy most is sehol kőszért sem magunknak, sem hivatásunk költeni nem kell; ha mint mondk, ha a nép tudomást veszen, hogy csak 3 hóban tartoznak egyszer kijárni, bár eddig is gyakrabban nem tették, de legalább tartoztak), a barázdaperek

meg fognak sokasulni, mert e nép még most is legtöbbet a szolgabírójától tart, ha szinte oly dolgan is, mi nem körébe tartozik; mint ezt némely helységek bizonyítják is az azon töltés óta keletkezett 15 birtokháborítás. Más kellemetlenségekről hallgatva, melyeket utaink okoznak, bátran kérdeheti az olvasó: ki oka ennek, hisz annyit beszéltek, irtak a küküllőmegyei utakról? Tekintve a tavalyi roppant vizes és áradásos időjárást, ezen kívül semmi más mint a tisztaság tulbulzgalma, mely egyszerre és sok utat akart felmutatni, mint ernyődetlen szorgalma méltó gyümölcsét. Ugyanis több megkezdett utaink valának és vannak is, melyek conservatíot és porondozást igényeltek, de nem kaptak, talán ázsiai csendesvértiségből (min ugyan kell bálmulnunk, mert az egész tisztségekben csak egy szál magyar van, dacára a nagyszámu magyar lakosságnak), hogy 1864 is hason szász lesz 1863-hoz; a megyei erőt merőben két uj, nagy töltéseket igénylő utra fordítván; minek következtében a régi elrontattak, az újak nem épültek, mert már csak a régi helyrehozása igénybe veszi a rendelkezhető erőt. És most ott állunk mint régen.

Mint mondják, a kormányzók különös rendeletéből, de melyet a parancsoló főbíró meg nem mutatott, azt a bizonyos juthejt be és kimérésből kért sajtok árát, az utakra kell fordítani; talán ezen összegből sietősebben és nyomósabban építendik az utakon kellett hidakat, mit eddig is megtehettek volna; a sok utbiztos tartás helyett, kiket most a szolgabírák helyettesítnek. Egyébiránt, nehogy ezen pénznek hováfordításáról bizonyossággal tanuszkodjunk, egyszerűen bevallva: csak így halottuk. Azon juthejt-pénz rövid története ez: 1861-ben az alkotmányos bizottmány határozta nyilvános számadás mellett egy közcélra. 1862-ben az illetők ez egyetlen egy végzést tiszteletben tartva, a jeles gazdák által is megtartatták; és így tovább mindezekig; azon egyszerű kivétellel, hogy a nyilvános számadás elmaradt. Miután elmaradt, tehát nem is irhatjuk egész bizonyossággal, hogy hova fordítottak.

A praevicariók ma is nagy mértékben folynak, tudunk esetet, hol a beszáncolt rét, de mert a régi régi időkben az ugynevezett Tanorogokon kívül egymás szántó dűlőhöz tartozott, a falusbíró csordával leéltette nyilvános parancsa szerint, bár a tulajdonos előre órást jelentett, sőt azelőtt egy magán kárt okozóra becsültetett is, most azon dűlő ugarnak van; a be nem száncolt vetésről pedig nem szólnak, mert éppen nincs. Tagosítói a határban nem is lehet, mert a patensben kiirt szabály nem alkalmazható. Legelő-elkülönítés vagy külön pásztoroltatás? Kísértés akármely, ez a lehetőségek közé tartozik, mert pásztor csak az lesz, kinek semmije sincs, az pedig az első praevicariót. Az a legelő-elkülönítés menne, ha volna egyének, de egyetlen urbéri előadó annyi ezer perben, mennyi itt is van, csak sorjában ugy évek mulva jöhet rá. Mindezen bajokon csak egy külön urbéri törvényszék segíthetne, ha p. o. megyénként legalább 5-7 bíró működne, melynek felállítását nem méltatlanul várhatnák mind a birtokos, mind a kérdéses perek elötagyái. Mely törvényszék aztán hivatalból helységről helysége járva egyenlően ki, és igaztan el a már nagyon nehéz, és káros, különben is bizonytalan urbéri viszonyokat.

Beszélik, hogy változások leendnek a hivatalnokok között, mit mi binni nem tudunk, mert okát nem képzelhetjük, meg levén győződve, hogy sok mindennek nem az egyes hivatalnokok okai, s a személyváltoztatás magán a személyeken kívül más változást nem idézhet elő most. A nemzetiségre akarnak többet fordítani? Mondják, hogy a Küküllő-várra elköltöztetett tisztség visszahozatik Dicső-Szent-Mártonba.

Junius 7-kig folytonos esőzések voltak (azon innen martiusi hideg északi szelek), de már későn, mert a tavaszi száraztó, hideg szelek vetéseinket majd megsemmisítették. Aratásunk gyenge lesz. Szőlőink nem mutatnak termést. Szénánk pedig aligha lesz, mert a tavalyi iszapalások az idejével csak nevedtek, s réteink ma-holnap homok-sivatagokká válnak, ha a Kis-Küküllő nem szabályoztatik, s a beléje folyó patakok nem vezetnek mesterséggel is egyenesen hová kell. Emlékezhettek e lap olvasói, hogy a főkörmányszék elnöksége a hirdetésekben tudakozódott az állatlagosan 1861-ben elveszett Kis-Küküllő illető szabályozási tervéről; a gróf B. F. ur által kiadott nyilatkozat után csakugyan megkapták ott, hol az érdemtelen főispán irta; kettős következtetésünk egyike: hogy az alkotmányos tisztárai elleni oldalas gyanu alaptalan volt; másika: hogy a kormány a szabályozás foganatosítását sürgetendi; s akkor nem rak több iszapot, különben becses réteinkre a Kis-Küküllő.

(n. s.)

Hazai intézetek

A dézsi jótékony nőegylet közgyűlésén junius 8-kán felolvasott titkári jelentés.

Tisztelt közgyűlés! A mélyen tisztelt elnökség felhívásának egész készséggel hódolva, az igazgató választmány közlelőbbi félévi működéséről az egylet tagjai minősége és számáról, kiadás és bevételekről, a pénztár állásáról és az egylet jeleni vagyoni állásáról következő jelentést vagyok szerencsés tehetni.

Az igazgató választmány közlelőbbi félévi működéséről, a felolvasott jegyzőkönyvek tüzetes, részletezett tanúságot tesznek.

A) Az egylet tagjai: 1) 100 frtot urb. kötvényben befizetett alapító tag van 8. 2) 100 forintot biztosított és arról 5 százalékot fizető alapító van 9. 3) Élethosszig 5 frt évi részvényt biztosított alapító tag van 42. 4) 6 évi kötelezettséggel évenként 4 frtot biztosított tag van 71. 5) Évenként 2 frtot segedelmezőleg 7. 6) Évenként 1 frtot segedelmezőleg 6. A tagok száma jelenben 143.

B) Az egylet bevételei: a) Rendese: 1) 8 db 100 frtos urb. kötvény szelvényéből 2 frt 44 kr 19 frt 52 kr. 2) 9 db 100 frtos alapítvány egész évi 5% kamatából 5 frt 45 frt. 3) 42 alapító tagtól egész évi részvényben 5 frt 210 frt. 4) 56 részvényes tagtól egész évi részvényben 4 frt 224 frt. 5) 13 részvényes első félévi részvényében 2 frt 26 frt. 6) 7 segedelmezőtől 2 frt 14 frt. 7) 5 segedelmezőtől 1 forint 5 frt. 8) 1 segedelmezőtől 50 kr, rendes bevételek összege 544 frt 02 kr.

b) Rendkívüliek: 1) 1864-ben september 29-diki alakuló gyűléskor adott ebéd jövedelme 74 forint 74 kr. 2) 1 hangverseny és 4 szinelőadás jövedelme 80 frt 11 kr. 3) 1864-ben december 10-diki gyermek-előadásból 4 frt 30 kr. 4) Kis Ferencz ur ajándoka 3 frt. 5) Alapszabályok eladott példányai 7 frt 45 kr. 6) 1864-ben december 26-diki báljévedelme 30 frt. 7) 1865-ben febr. 11-diki báljévedelme 200 frt. 8) April 6-diki gyermek szinelőadásból 15 frt 87 kr. 9) Pár ajándok 20 kr. 10) Enyedi Istvánné 6 évi részvénye címén egyszerre 25 frt, rendkívüli bevételek összege 440 frt 67 kr, bevételek összesen 984 frt 69 kr o. é.

C) Az egylet kiadásai: a) Rendese: 1) 12 szegénynek január hóra 2 frt 24 forint. 2) 11 " február hóra 2 frt 22 " 3) 10 " martius hóra 2 frt 20 " 4) 10 " aprilis hóra 2 frt 20 " 5) 10 " május hóra 2 frt 20 " 6) 10 " junius hóra 2 frt 20 " 7) Egyleti legény január-junius havi fizetése 1 forintjával 6 frt, rendes kiadások összege 132 forint.

b) Rendkívüliek: 1) Szinpad elszedése és más szinelődásokra fordított költsék 20 forint 90 kr. 2) 350 frt urb. kbt. vásárlás 71 frt 248 forint 50 kr. 3) Pénztárláda csináltatása 20 forint. 4) Bál megbívók nyomtatása 4 frt. 5) Egyleti pecsét újítása 3 frt. 6) Segélyezett nyomorék Maklári Klári temetésére 3 frt. 7) 100 frtos urb. kötvény vásárlása 71 frt 92 kr. 8) 4 db 100 frtos urbéri kötvény vásárlása 71 frt kamat ráfizetéssel 290 forint 48 kr. 9) Csorvási Pali süket-némának 10 frt. 10) Iro eszközökre 2 frt 40 kr, rendkívüli kiadások összege 677 frt 20 kr, kiadások összesen 809 frt 20 kr o. é., melyek szerint az összes bevételből 984 frt 69 krból levonván az összes kiadást 809 frt 20 krt, marad pénztári készlet 175 frt 49 kr.

Ezen adatok bizonyítása szerint az egylet vagyoni állása jelenben 1650 frt frt urb. kötvényekben, és 175 frt 49 kr készpénzben.

Tisztelt közgyűlés! Mind ezen részletesen elősorolt adatok örömmel kell hogy eltöltsék mindnyájunknak közös célunk iránt buzgó keblét, mert ezek csaltatlan bizonyítékai annak, hogy egyetlünk legyőzve az alakulás nehézségeit, az idők nem kis akadályokat gördítő hatalmát teljes alakulási, sőt működési korszakát elérte.

Az igaz, hogy a kezdeményezés nehéz, igen nehéz volt; de az igazg. választmány közös célunktól lelkesült erélye nem akadván fenn semmi nehézségben, nem vevén számba a részvételek gatlását, nem rettenvén el a visszavonás, a rossz akarat gatló hatalmától szép célja érdekében, kötelesség érzete által páncélozottan nem mulasztott el semmi eszközt, semmi körülményt, mely a cél elősegítésére működhetett.

Tartsa meg az ég hatalma ezen önzéstelen fáradságot nem ismerő buzgalmukat továbbra is, mert az által egyetlünk fenállása s áldásos működése biztosítva leend, és eléggé nem dicsérhető fáradságuk, a segélyezett áldásain kívül, a leg-szebb jutalom, kötelességük teljesítésének tudata jutalmazandja.

Dezs, junius 8 kán 1865.

Keresztes Nándor,
titkár.

Különfélék.

— Egészen bíteles helyről sok részben öröndeztető értesítést vettünk azon hangnadról, a mely az anyakirályság fővárosában összpontosult notabilitások minden párt árnyalatai közt az erdélyi legitím nézetek mellett uralkodik. Semmi kétségünk nem lehet abban, hogy a magyar királyság integritásának fogalma nem a Királyhágót tekintti birtárvonalnak. És hogy dacára azon elvi különbségnek, a mely Erdély magyar elemét a birodalmi kormány irányától elválasztja, ő Felsége királyi kegyelme Erdély magyarjaitól el nem fordult, azt tanúsítja azon szívélyes elfogadtatás, melyben ő Felsége az erdélyi küldöttséget részesíté, örömet fejezvé ki gróf Mikó ő excljának, hogy oly távol vidékekről körében láthatja; s nyájás leereszkedéssel időzven a küldöttség minden tagjával, a kiket egy-szersmind királyi asztalához is méltott. Gróf Mikó

ő nmlga három küldöttségben jelent meg ő Felsége előtt s mindannyiszor az uralkodó magas figyelmében részesült.

* Az erdélyi országgyűlés hírszerint a jövő hó 17-én, vagy augusztus elején fog összehívatni.

* A hivatalos lapok a következő jelentéseket hozzák: Ő cs. k. Apostoli Felsége f. évi jun. 1-ről kelt legfelsőbb határozatával, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a kolozsvári jog-akadémiánál az igazgatósági ügyek vezetésével megbízott lovag Istvánffy Pál országos főtanácsnoki tanácsosnak, ezen minőségében tanúsított údvös s buzgó működéséért a legmagasb megelégedés kifejeztetés, továbbá deézsi Hosszu Lászlót, Brencsán Sándort s Groisz Gusztávot, a kolozsvári jogakadémia helyettes tanárait, ugyanazon tanintézetnél rendkívüli tanárokká legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

* T. Szász Gerő urnak a legközelebbi muzeumi gyűlésen tartott felolvasása szép közönséget gyűjtött össze leginkább az ifjuságból. A közönség figyelem s érdekeltséggel hallgatta végig a költők királyának „Iliasz” ismertetését. Nem hallottunk ugyan a felolvasó urtól új eszméket, de a világirodalom érdekesebb kritikáit, melyekben e nagyszerű hősköltemény egyes részei vagy megámadva, vagy védelmezve vannak, elég ügyesség s szorgalommal állította össze a felolvasó ur, kinek ismert szerénységéről előre föltételeztük, hogy nem is akar újabb commentaria lenni Homernek. Óhajtanók, hogy mentől gyakrabban legyenek hasonló felolvasások, különösen a növendék ifjuság szellemi fejlődése tekintetéből. A felolvasó ur sok szerencsével találta el azon nyelvet, melylyel a növendékekkel szokás és kell beszélni.

* Lapunk múlt száma mellett volt elküldve a „Növendékek lapja” nak jövő félévi előfizetési felhívása. Enaponként jobb erővel gyarapodó, s érdekes tartalmu lap közönsége az első negyedévi folyamból meggyőződhetett, hogy szerkesztője nem pusztá ígéretekkel tett első felhívásába, mert e rövid idő alatt a következőkötől hozott kisebb nagyobb dolgozatokat: E. Indali Péter, Szász Károly, Sári László, Jancsó Lajos, Demeter Sándor, Mentovich Ferencz, Finály Henrik Lajos, Paal Ferencz, Kovács Antal, Toldi István, Nemes Albert, Medgyes Lajos, Kiss Lajos, M-sz G., Vattay, Köcsi Károly, Szász Domokos, Benedek Károly, Szabó Károly, Beüthi Zolt, Nagy Lajos, Réthi Lajos, Szász Gerő, Fekete Mihály, M., Baló Benjámin, Biró Béla, Szeghith József, Vass Tamás, K. Papp Miklós, Rajka Teréz, Buzogány Áron, Brassai Sámuel. Örömmel értesültünk, hogy a „Növendékek lapja” tül a Királyhágón is figyelmet gerjesztett különösen mióta irányával megismerkedtek ottani nevelőink. E kis lapnak minden tekintetben szép jövőt ígérhetünk, mert szerkesztője nem férczművek, hanem díjazott, s éppen ezért válogatott műveket ad. A jövő félévben a szövegbe nyomott képeket is ad, s előfizetési ára mégis csak a régi csekély 3 forint marad egész december végéig, negyed évre pedig 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Stein János könyvkereskedésbe utasítandók.

* A m. t. akademia megnyitása emlékére csak négy arany-érem veretik, t. i. Ferencz József és V. Ferdinánd ő Felségeik számára egy-egy, a bécsi cs. kir. érem kabinetnek, és a M. N. muzeumnak. Hát az erdélyi muzeumot még csak akkora figyelembe se részesíti az akademia, hogy egy éremmel megtisztelje gyűjteményét? Megfordított körülmények között mi okvetlenül figyelembebbek tudnánk lenni.

* A „Telegraph” című nagy német napilap Deák Ferencznek jól talált arcképét közli legutóbbi számában életrajzával együtt.

* Mint Pestről értesültünk, Feleki Miklós a nyár folytán meglátogatja szülőföldét Udvarhelyt is, hova Follinus drámai társulatának egy része kísérendi, hogy ott néhány előadást is rendezhessen. Udvarhelynek bizonyosan jószívvel látott vendége lesz Feleki, hol művészetét ezuttal fogja először bemutatni.

* A „Bresl. Ztg.” bécsi levelezője sajátásgos felfedezéseket tesz: Hogy Schmerling ur és Zichy gróf határozottan ellene voltak a császár lejövetelének, hogy a helytartó semmiért sem ígért jóttalást; hogy az egész burocraticus világ minden befolyását felhasználá a terv megsemmisítésére; hogy midőn a sok erőmegfeszítés dacára a fejedelm nem engedett, az utazás programja a miniszerteránsban meg lön állapítva és a császár által Magyarhonban mondandó szavak „megszámálva és megfontolva.” A budai fogadtatás azonban mely benyomást gyakorolva a fejedeleme, a császár „egészen mást mondott, mint azt Bécsben elhatározták.” Ez adatokat megczáfolja a „Debatte.”

* Mint a pesti lapok írják, Kossuth Lajosné, született Meszlényi Teréz Genában a napokban meghalt. A távolban elhunyt hazánk leánya porainak legyen könnyű az idegen föld!

* Balázs Sándor júliustól kezdve „Bojtorján” cím alatt humoristikus lapot indit meg. Bizonyosan lesz elég, kibe belébojtorjánkodhassék, s a Balázs Sándor eleven tolla egyenesen hivatva van egy élelzap szerkesztésére, mely tulságig szaporodni kezdő félzségeit a társadalomnak kiméletlenül tudja megámadni.

* A párisi lapokban is több cikket találunk ő Felsége legm. utazásáról. A „La France” s „La Presse” a Klapkáról szóló hírt is megerősítik. Nevezetesen a „France” jelenti, hogy Klapka néhány nap óta Párisban van s minden politikai barátjának azt tanácsolja, hogy Magyarországot illetőleg minden politikai demonstratiótól tartózkodjanak, mert azáltal compromittálnák az ügyet, melynek szolgálnak. Az Olaszországban időző magyar emigránsokhoz is irt Klapka, melyben figyelemzeti azokat, hogy minden további demonstratiótól tartózkodjanak. A „La Presse”, midőn ugyanezen hírt megerősíti, horderejének kiténtetésére Klapka helyzetére figyelemzettel.

* A „Bécsi Híradó”-ból olvassuk: Ritka vendég mulat falaink között. (NB. nem a redactiót, hanem Bécsét értjük.) Személyesen láttuk a városi park cserjei között. Már öltözte valóságos politikai program. Félczilindere (az egyezkedés jelvénye), ódonszabásu bekecse, 47 szál, de jó rendben tartott bajusza, s karjára vetett, könnyen forgatható köpenye messziről hirdeti egy sokat emlegetett, kevéssé előfizetett — pesti lap érdemes szerkesztőjét. Miután köpenye karján lógott, nem tudtuk magunkat tájékozni, honnét fúj a szél? Arczát kezdtük hát vizsgálni s vonásainak kifejezéséből igyekeztünk valami érdekes hírt kiolvasni, de biztos tájékozást onnét sem kaptunk. Conservatív nyugalom, democrát ünnelegültség, republikánus gondtalanság, 47, 48, 61 s még egy sereg más esztendő félreismerhetlenül tükröződék abban. Nem levén annyi kidobni való pénzünk, hogy környeztet megvesztegessük, s így jöjjünk nyomára itt tartózkodása titkának, le kell mondanunk a szerencséről, hogy olvasóinkkal tudathassuk, s várunk kell, míg valamelyik minster vagy kanczellár kandidat komornyikja valamelyik német újdonszónak elárulja a dolgot. Reméljük, hogy egész kis salon utazási leírást fogunk kapni.

* Velencei kiáltványok és tüntetések. A „Presse” nek írják: „A nyugalom, mely a politikai tüntetések megszűntével, helyreállott, az olasz alkotmánytünep előestéjén, többszörösen megzavartott. Előkészületül proclamatiók és Victor Emanuel Garibaldi arcképével ellátott látogató-jegyek osztattak ki, szórattak ki nyilvános helyeken. A proclamatiók egy részén az olasz királyság címere s a savoyai kereszt állott, felhíván a velencei népet tülelemre és bizalomra Victor Emanuel irányában, a ki programja szerint az olasz egységet valóstándja, és Velence felszabadítását nemsokára megkísérli. Más kiáltványok a „velencei bizottmány” felől viselik, ebben a nép felszólítatik, hogy a király iránti rokonszenvének itt-ott jelét adja. A többi proclamatio jel és aláírás nélkül jelent meg, s hihetőleg a tettpárt mehelyéből veszi származását. A nép ezekben a „quarta riscossa” előjelét vevén észre, este megkezdődtek a szokott demonstratiók löpor-durránásokkal. A Márk téren, a Florián kávéház előtt, s a Campo S Apostoli mellett két egyén ezen fellobbantások által megsértült. Egy teherhordó a proclamatiók szétosztogatásában tetten kapott. Hasonló kihágások történtek a tartomány más városaiban is. Udineben Orsini bombát vetettek el, de szerencsére senkit sem sebzettek meg vele. Egy napszamos nejjénl löporral töltött bombát találtak. Bellunóban három ily kézi bomba vetetett el, a püspök háza, s a delegatus háza előtt; szóval a botrányokban nem volt hiány.”

* Likából (Dalmátia) írják a „Fr. Bl.”-nak: Vidékünk biztonságát már régóta rablóbandák veszélyezteték s a tér előnyössége rájuk nézve, megátóla elogatásukat. A helyzet elviselhetlenné vált. Az új ezred-parancsnok. S... ezredes azonban alig, hogy megérkezett ezredéhez, azon eszmére jött, hogy a rablókat üsezejövelekre szólitás föl, és máj. 30-án ez csakugyan meg is történt. Midőn ugyanis e napon az ezredes T... kapitány kíséretében a Graczermanja-uton egy pontra érkezett, Cerovac vidéke felől a 16 év előtt megszökött rabló-vezér, Lazo Skundric vezetése alatt 14 diszesen, szerencsésen ültözött fegyveres rabló katonai renddel az ezredes kocsija előtt elléptetett, s őt tiszteletteljesen üdvözölvén, kegyelmet kérték. Az ezred parancsnoknak hozzájuk intézett beszéde, melyben helyzetük szomorúságát, életük bizonyos veszélyeztetését, családjaik elhagyatottságát stb. ecsetel, oly megrázólag hatott a rablókra, hogy beten azonnal föltétlenül megadták magukat; a többi nem adta meg magát, de Lazo Skundric mindnyájuk nevében ígéretet tön, hogy többé senkit sem fognak nyngtalanítani és senkinek vagyonához nem nyulnak, ha füvel kellene is táplálkozniok. Az ezredes aztán viszont megígérte nekik, hogy felsőbb helyen kegyelmet fog kérni számukra.

* A „Correspondencia” Limából értesül, hogy ott a bankárok fejedelme Candono Pedro közelebb meghalálozott, s hagyatéka nem kevesebb, mint négyszáz millió. Candono Dél-Amerika leggazdagabb tőzszerének tartottat s rendszeren a bankárok fejedelmének nevezték.

* Többszörösen említők, hogy 30 olasz-tirol ellen fölségárlási pör van folyamatban. Az ítélet jun. 16-én lett kimondva, és pedig az említett vád alapján 7 évi sulyos börtönré: Zaniboni A. 31 éves, nős, rivai keresk.; Andreis Vincez 29 éves, nőtlen, rivai kávé; Tamanoni J. 29 éves, tianei mérnök; de Panizza P. 29 éves jogzi-

gorló, azelőtt tiszt Garibaldinál és a piemonti hadseregben, lőnek ítéle.

* * A külföldi lapok igen érdekes közleményt hoznak a Monrocérbeli foglyokról, kik közt, mint tudjuk, van Jefferson Davis s a volt confederatio többi előkelői, a „Courier des Etats-Unis” következő részleteket hoz: Jefferson Davis mindazok daczára, a mik mondatának, megtartja teljes méltóságát és hidegvérűségét. Kevésbé látszik személyes balszerencséje, mint azon ügynek megbukása által lesújtva lenni, melynek magát áldozta. Ha a Lincoln meggyilkoltatásában bűnrészségről beszélnek neki, elégségesnek tartja, vállalt vonogatni. Egészsége, mely mindig ingadozó volt, kívánnivalót hagy. Neje, született Howell Georgiából, igen jól tartja fenn magát s mintegy 40 éves. Kissé döltyős; fölépítésében és modorában méltóságos. Nagy méltósággal bír, úgy beszél francziául mint anyanyelvén, s az iradalomban jártas. Podgyászja közt angol és franczia classicus írók műveit találják, melyek némely mulattató munkák mellett utikönyvtárat képeznek. Egyelőre az összes könyveket lefoglalták. Davis asszony igen keveset beszél; azt hiszik, hogy ha maga van, sokat sir; tanuk előtt megtartja szilárdságát. Vele van négy gyermeke. A legidősebb egy 14 éves lányka fekete szemekkel s halvány bőrszinnel, neve Margit. A börtönőrök előtt többnyire francziául beszél anyjával. Nem tűr semmi rossz éleztet övének sorsa fölött, s igen viszatartóan mutatkozik. A második szülött egy fúrge, korára már ragyon mivelt, 13 éves fia. A harmadik gyermek egy hat-hét éves kis szőke fejű gyermek; a negyedik még nincs elválasztva az anyai emlőtől. Howell k. a., nővére Davis asszonynak, alig 20 éves, barna leány, fekete szemekkel, magas és karsu termettel s a legfinomabb modorral. Jegyese a szintén fogoly Huthaway hadnagynak. Stephens ex-alelnököt helyzete legkevésbé sem látszik érinteni. Soványabb mint valaha, bárha csonton és bőrön kívül egyéb bel különben sem birt s mindig inkább vagy kevésbé beteges volt. Csak akarata, szilárdsága tartja fenn. A confederált posták főigazgatója, Reagan valódi texasi, erőteljes s jól megtermett. Keveset törődik sorsával, sőt állítólag azt mondta volna, miszerint örömet lép a vesztőhelyre, hogy vére egykor hóhérra áradjon ki. Clay C. C. mint tudva van, önként jelenté magát. Mintegy 35 éves férfi, beszédes s értelmes. Vele van neje, egy minden tekintetben figyelemreméltó nő. Midőn férjével Pritchett ezredes szállásába belépett, így szólt ehez: „Adja ön át nekem az ön elnöke által férjem elfogására kitétt 25,000 dollárt, mert én vezetem őt önhöz.” S továbbá: „Önök összes washingtoni méltóságai kóholnak ily infamiákat; de nem fog nekik sikerülni.”

Harrison Davisnak magán titkára volt. Ragaszkodása az ex-előbűz a fanatizmussal határos. Minden képzelhető módon gondoskodik róla, s a tisztelet- és ragaszkodás minden lehető bizonyítványában részesíti. Midőn erre egyszer egy szövetségi tiszt gúnyos megjegyzést tett, így válaszolt neki: „Szabadságában áll önnek öt meggyalázni; de mennél jobban lesz ő fenyegetve, annál inkább fogom én őt tisztelni és szeretni, s ma is szerencsémnek tartanám, ha csizmáit tisztogathatnám.” A sort bevégzi Davisnak két segéde, Luback és Johnston ezredesek. Az első, Texasnak volt kormányzója, még friss agg, hosszú s hajakkal és szintoly bajszszal és barkóval. A utóbbi még fiatal, haja azonban már őszül. Egyik sem látszik sorsával sokat törődni. — Meglehet, hogy a „Courier” ismeretes pártállása mellett ezen arcoképek kissé hízolgok. A londoni „Times” newyorki levelezője írja: A tanukiballgatások a gyilkos összeesküvési perben be vannak zárva s most a védelem kezd a maga feladatahoz. Bárba az hallatszik, hogy a tanuvallomások közül némelyek el vannak nyomva, mégis sehol sincs látható támpont nyújtva, melynélfogva a fogoly confederált államférfiakat némi joggal a Lincoln meggyilkoltatásában bűnrészségről lehetne vádolni.

* * A Derby-verseny kimenetele John Bull kedélyét még mindig izgalomban tartja. A dícsőség ejtett csorbát még csak elviselné, de hogy pénzes zsákját is megdézsmálták: az már balálra bszantja. A Jockey-club tagjai markukba nevetnek a szomszéd dübe miatt s diadaluk (unus pro omnibus, omnes pro uno) nagyszertűségét mindenféleképp ünneplik. Lagrange gróf fogadásából mintegy 74,000 font sterlinget nyert Batthyányi Gusztáv gróf 60,000 fontot. A nyereségben tehát mi magyarok is osztozunk, ha a gavalér gróf esetleg magyar birtokai jóvedelmét is nem külföldön költené el. A vereséget azzal vigasztalják magukat a Themse partján, hogy a francziák, kik az ő szemökben semmire sem alkalmasak, mint táncmesterkedni vagy békát enni — megcsalták őket, s a „Gladiateur” több mint három éves. A „Chevalier” becsületszáva nem nyom előttük annyit, mint az Angliában uralkodó, de Franciaországban nem létező hivatalos „származási okmányok.” „Gladiateur” egyébként a párisi győpön is kitétt magáért, s az első díjat itt is ő nyerte. E diadal annál szebb, mivel e díj tavalyi nyertese is versenyzett vele, de most csak másodikként, „Gladiateur” után ért célhoz.

* * Jelentés a rom. kath. főgymnasiun da-

lárdáról. Alulírtnak az 1864. tanévi igazgatósága alatt a nevezett dalárda fenntartására a következő kegyes adakozások történtek: mélt. dr. Szabó József ur 4 arany, t. ez. Szentcs Márton ur 2 frt, t. ez. Schütz József ur 5 frt, főtiszt. Purgstaller József a kegyesrend főnöke 5 frt, tisz. Palczner Ernő kegyesrendi tanár 2 frt, főt. Raffay János igazgató 1 frt, tisz. Géczy Benedek kegyesrendi tanár 1 arany s 1 ft, főt. Ribianzky Adolf főgymn. igazg. 1 arany s 5 frt, tisz. Várady Mór kegyesrendi tanár 1 frt, t. ez. Kagerbauer Antal ur 3 frt, t. ez. Krémer Karolina 2 frt, tisz. Salzbauer János kegyesrendi tanár 2 egy frtost, tisz. Smiding József kegyesrendi tanár 1 frt, t. ez. Schuller Károly ur 1 frt, dr. Szombathelyi Gusztáv ur 5 forint, t. ez. Biasini Domokos ur 1 arany, tisz. Való Mihály kegyesrendi tanár 1 frt, gr. Teleki Jánosné ő nésága 5 frt, kiknek nagylelkű pártfogásukért ezennel hálás köszönetet mond a dalárda nevében, Kolozsvárt, június 16-án 1865.

Zimka János,
a dalárda ez évi igazgatója.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jun. 13. A „N. fr. Presse” írja: „A párisi tudósítások Napoleon hg viszályáról, császári hátyjával, sajtószertüleg hangzanak. A császár második iratot is intézett hozzá, melyet a herceg egy héttel ezelőtt vett. Mondják, még erősebb kifejezések vannak benne, mint abban, melyet a „Moniteur” közlése tett, s különösen szemrehányja a császárnak a hercegnek, hogy lemondási levelét nyilvánosságra bocsátotta, még mielőtt az a császár kezébe juthatott volna. A midőn a herceg a második levelét előlvasa, levétet a zászlót a Palais Royalról, s Mendonba utazott. A herceg yachtja, mely őt a számkivetésbe vinné, Havreben készen áll. Azonban azt írják Párisból: „A császár legközelebbi körében tartózkodó egyének erősítik, hogy a császár azon hirre, hogy Napoleon herceg nem csak Páris, hanem Franciaországot is el akarja hagyni, nyilvánította: a herceg, a mi saját személyét illeti, teheti a mit akar: de a mi a herceg gyermekeit illeti, a császár, mint a család feje, joggal bir követelni, hogy legközelebbi rokonai Franciaországban maradjanak.”

Bécs, jun. 16. Az alkotmány 13-dik cikkelyének megmagyarázására s alkalmazására vonatkozó indítványok, valamint az ugyanezen cikkely megvilágosítását illető törvényjavaslat fölötti vita befejeztetett. Schmerling államminiszter megnyugtató nyilatkozatokat tett a kormány czéljaira nézve, ezen cikkely alkalmazását illetőleg. Szavazás alá bocsátván, a napirendre térés elvetetett. A törvényjavaslat 102 szavazattal 48 ellenében elfogadtatott.

Angolország London, jun. 11. A pünkösti szünetek óta Palmerston lordot nem látták a miniszterek padján. Szenvődi állapotban van, és az utóbbi közsvényroham óta a korgyengeség nyomja testét és lelkét. Családja és a hozzá legközelebb állók tagadják ezt vagy pedig önmagukat ámtják, de azért nem kevésbé bizonyos, hogy hivatala fáradságának többé nem képes megfelelni. A bosszaszajjelezések a parlamentben, köldöttiségek elfogadása, a magas állás társadalmi igényei, az irodai munkák, a tanácskozáskor társaival a részletes kérdéseknek a ház vezetőjére nézve elmaradhatlan, habár gyakran igenis feltöltés tanulóanyagát összesen oly munkaszünetet képeznek, melyet egy nyolczvanastól természetesen soha sem lehetne várni. Palmerston lord eddig mindezeket csodálatraméltó kitartással viselte el, most azonban úgy látszik, nyilvános pályája végéhez ért, és ha nem köszön le a parlament bezárása előtt, ugy ezzel párhívve tesz áldozatot. Mához egy évre, ha minden jel nem csal, más lesz miniszterelnök, sőt azt mondják, hogy Palmerston lord még a jövő ősesszak előtt vagy mindjárt kezdetével fogja elbocsátatását kérni. A pártok jelenlegi állását és a rendelkezhető személyiségeket tekintve, a királyné ezen esetben valószínűleg Russell lordot fogja megbízni a cabinet alakításával. — Gladstone maradna kincstárnok és Palmerston lord helyett átvénné a ház vezetését, s különben is elkerülhetetlennek lennének a változtatások némely állomás betöltésénél. Egyelőre a lapok mind erről még semmit sem beszélnek, mintha nem hallanák és értenék azt, miről minden klubban nyíltan beszélnek. Csak a tory „Press” szól ma néhány szót a miniszterelnöknek a választások után lebető visszalépéséről. Utódainak programja lesz: „Reform. és az ir egyház kifosztása.” A „Press” tehát nem hiszi, hogy a választások közvetlen következménye Derby lordnak a miniszterelnökségre meghívása lesz, s ebben tökéletesen igaza van.

London, június 13. A kormány úgy hiszi, hogy a parlamentet a jövő hónap 10-én már szét lehet osztalni, s ahoz tartja magát intézkedéseiben. Az ellenzék kezére dolgozik, mivel több tekintetben érdekében áll, hogy a választások minél előbb megtartassanak. Most mind a két részen nagy munkásságot fejtenek ki, a választott jelöltek biztosítására. A conservatív részen néhány hét előtt kimondott azon remény, hogy legalább tizenöt szavazattal gyarapodni fog a párt, nagyon meg van rendítve; sőt örülhetnek, ha mostani létszámukat megtartják veszteség nélkül, a mi nem egészen va-

lósínni. A szabadelvű pártnak egyáltalában több kilátása van gyarapodásra, mint az ellenzéknek. Ez utóbbiaknak sokat ártott a közvélemény előtt a katolikus esküforma feletti vita.

Olaszország. Florenz, jun. 9. Az „Italia militare” által rövid idő előtt közzétett évi jelentés értelmében az olasz hadsereg létszáma jan 31-kén következő volt: 15,099 tisz, 246,738 szolgálatban levő és 134,996 szabadságos katona.

Turin, jun. 6. Az állandó honvédelmi bizottmány, mely hadtest-parancsnokokból és több altábornokból és tengeragyból áll, egy választmányt nevezett ki az ujonnan megerősítendő Pó-vonal megvizsgálására, hogy erről a hadügyminiszteriumnak kimerítő jelentéseket tegyenek. A választmány Valfré és Brignone tábornokokból és Persona tengeragyból áll, kikhez különböző főtörzskari tisztek csatlakoztak, és legelőbb is Parmánál Casalmaggiort tették vizsgálatuk főtárgyává.

A „Valerland”-nak írják Rómából: „A nap kérdése itt természetesen a nevezetes egyezkedés Piemonttal; mi azok közé tartozunk, kik semmi esetre sem várunk attól valami jót. A végcél mégis mindig a világi birtok megszüntetése és a pápaság lealacsonyítása marad; mindent fölhasználnak e nagy czélra, még azt is, a mi látszólag az egyház javára szolgál. Piemonti részről kevés kivételre a lehelőség engedni fognak, azonban e mellett azt fogják nyerni először, hogy a kiegyezkedésben mindenek előtt hinni fognak; másodsor, hogy egy félhivatalos képviselő fog itt tartózkodni. A piemonti lapok magukon kívül vannak az örömtől: csak a mazzinisták lármáznak. Még néhány katolikus lap is, mint az „Armonia” örövend; egy hét előtt egyik vezetőikében nem kevesebbet helyeztek kilátásba, mint tökéletes kibékülést a már megtörtént dolgok alapján. Hogy ezen tárgyalások által ügyünk nagy csapás érte, nem tagadhatom. — A francziák ismét ostromolják a szent atyát conventiojukkal; azt kívánják, hogy fogadja el a kárpótlást, s tartson egy franczia hadtestet pápai kórárdával; így Róma körülbelül franczia gyarmat lenne. Hogy a szent atya ezen föltételeket elfogadná, nem hiszem; azonban a tiszteletreméltó agg a hatalmaktól meglehetősen elhagyatva áll. Mikor olyan részről, honét az ember legkevésbé várta volna, azt a jó tanácsot adják neki, hogy a kínált pénzbeli kárpótlást ne utasítsa vissza.”

Turin, jun. 8. A „Politik” levelezője írja: Hogy honnan vette eredetét a Róma és Florenz között folyamatban levő alkudozások kezdeményezése, ez tulajdonképen olyan kérdés, a melyre nehéz feladat határozott feleletet adni; mert a száz meg a százféle versio daczára is mely titokban tartják azt, s ugy tetszik, az olasz államférfiak a parisi pártfogónak meg akarják mutatni, hogy ők is tudnak hallgatni; mivel az olasz kormány egy időben főképen azért esett ki a Caesar kegyéből, hogy igen közlekeny volt. Ily ujon merültek fel olyan indiscretio, melyek miatt minden órában dementikkel kellett előállni, s a császár politikáját megfosztották a meglepetés varázsjerejétől. A florenzei urak most a másik tulságba estek, s ott is hallgatnak, a hol, mint alkotmányos minisztereknek, szólniuk kellene, az aggasztólag felingerült kedélyek megnyugtására. Bizonyosat tehát alig lehetne kitudni; hanem a legtöbb valószínűség a mellett szól, hogy a kezdeményező lépés Rómából tetetett, s azon fenyegető anyagi veszély volt az előmozdítója, mely az egyházi javak elfoglalásából következhetett volna; Napoleon császár felhasználta ezen kölcsönös engedmények adása tekintetéből tett megelőző lépést, politikai tökéül. Kétségen kívül áll tehát, miszent Rómában komoly, s mint a „Gen. Corr.” fejezi ki magát — világtörténelmi események készítenek elő. Az azonban más kérdés, vajon beillenek-e majd azok a „Gen. Corresp.” programjába, s nem foglalanduk-e valami kellemtelen meglepetést magukban. Róma mellett a két császári rokon meghasonlása foglalkoztatja kiválólag Olaszországot. Hivatalos körökben ugy tesznek, mintha binnék, hogy komoly a játék s a király egy tk hadseregét küldött Párisba és Mendonba békét eszközölni, a király nevében. Egyébiránt már kiegyenlítettnek tekinthető ezen ügy, az pedig valótlán híresztelés, hogy Napoleon hg Svájcban van, s bizonyos föltételekhez kötötte visszatérését. A hg Mendonból nem távozott. Az olasz ellenzéki sajtó nem hisz a császári rokonok igazi meghasonlásában; mert hiszen III. Napoleon körülbelül épp ugy gyakorolja a szabadelvűséget, mint I. Napoleon gyakorla. — Egy idő óta Omer pasa Olaszországban van, s nagyon kedvében járnak. Ide jövetelét, s bizonyos egyénekkeli érintkezéseit regényes föltevésekkel hozzák összefüggésbe; de ezen különféle versioi éppen nem szólnak békés hangon, sőt majdnem azt mondhatni, hogy nagy európai háborút éreznek, s idejekorán iparkodnak szövetségekről gondoskodni.

Franciaország. Páris, jun. 12. A párisi körökben még mindig igen sokat foglalkoznak Napoleon hg ügyével és a császár által elfogadott lemondásával. A mi illeti elnökségi állását a kiállítás bizottmányban, az „Indépendance belge” isméli azon hirt, hogy angol előzmény szerint a császári herceg névleg az elnöki címet fogja viselni, azonban Rouher államminiszter mint első alelnök vezetendi a tárgyalásokat. Sokat beszélnek még Mac

Mahon kinevezéséről a herceg utódául a titkos tanácsban; a tábornagy ez esetben egyszersmind Magnan állását is megkapná, mint a párisi hadsereg főparancsnoka. Azonban mégsem valószínű, hogy a császár egy tisztelet, ki előbb a legitimista körök embere volt, ezen kettős állás által tökéletesen a helyzet urává tenne, ha regeusségre kerülne a dolog. A fogadtatás, melyben tegnap bevonulása alkalmával a császárt Páris lakossága részesítette, igen szívélyes volt, és tudva van, hogy a mindezt iméltűdő éjen kiáltások és örömmnyilatkozatok nem voltak mesterkélték. Az ünnepezt az eredetileg mára batározott elutazását Fontainebleauban elhalasztotta és több napig fog Párisban időzni. Egy tekintélyes arab származású egyéniség, ki Franciaország iránti bűségét többszörösen bizonyított és néhány év előtt már honfiusított is, senatori méltóságra lett kinevezve.

Spanyolország. Madrid, A „Köln Ztg.”-nak írják: Valenciában katonai összeesküvés fedeztetett föl, de egyszersmind azonnal el is nyomottat. A dolog nagyon komoly, mert a főszereplők az összeesküvésben a Barcelona városban fekvő ezrednek az ezredese és többi tisztjei valának. A jun. 10- és 11-ike közötti éjjel kellett volna a forradalomnak kitörni. A főhadparancsnok a város kormányzója Rubio által figyelmeztetve, tüstént erélyes rendszabályokat tett, s megakadályozá az összeesküvés kitörését. Éjjel tájban, a kitörésre kitűzött idő előtt egy órával meglepte a tanácskozássa egybegyűlt ezredet, tiszteket s őrmestereket a lakatnyában, volt közöttük egy valencziai ezredből való tisz is. A főhadparancsnok mindnyájokat elfogatta, s minthogy a más ezredbeli tisztek és katonák nem vonakodtak az elfogdosást végrehajtani, ebből azt következtetik, hogy az összeesküvés nincs még nagyon elterjedve. Tudtára esvén a főhadparancsnoknak, hogy a város lakosai közül is voltak részesek az összeesküvésben, elment a casinóba, a hol 13 személyt talált s elfogatta őket. Az összeesküvők szándéka még nincs tudva, valamint az sem: voltak-e más városok őrségei is beavatva a szándékba. Junius 12-én nem zavartatott meg a csend Valenciában.

Ujabb. Páris, jun. 16. A császár Algir közelében egy császári kéjpalota építését parancsolta. Az orosz követ s a külügyminiszter közti feszültség növekedőben van. Ennek oka, hogy a franczia kormány még folyvást vonakodik azon egyént kiszolgáltatni, ki az orosz követség egyik tagja ellen a gyilkos merényletet elkövette. Az utóbbi fölkelések óta az algiri hadcsapat őt sorgyalogezreddel s három könnyű lovasezreddel kevesbítették: ellenben az arabok, mint zuavok és turkosok gyakrabban alkalmaztatnak. Az új szervezésnél Abd-el-Kader számára szerep van szánva, ha ugyan gyengült idegrendszere elviselheti. Napoleon hg egészen kiépült esése által okozott bajából. A „Presse” írja: Megerősítik a hirt, hogy a magyar országgyűlés a jövő hetekben, s tán még e hónap lefolyta előtt összehívatik. A választási előkészületek majdnem három hónapi időt igénylenek. A válság az udv. kancelláriában csak csendben foly tovább.

— London, jun. 16. A walesi herceg szemlét tartand a Plymouthban egyesített angol-franczia hajóhad felett és hasonló czélból Napoleon császár is Cherbourgba fog érkezni. Newyorkból jelentik: Három tanu, kik látszólag eddig a felkelőkhöz tartoztak, oly vallomást tettek, melyek Jefferson Davis bűnrészségét Lincoln, Seward, Johnson, Grant, Stanton szándéklott meggyilkoltatásában, bizonyítják. Newyorkban népgyűlés tartatott, s határozatok hozattak a semleges hatalmak által kért kárpótlás tárgyában a confederált kalózok által elkövetett rablások tárgyában, valamint a Monroe-tan és néger szavazatképesség kérdésében. A még fennmaradt confederált csapatok közt fejtelenség uralkodik. Galvestonban, Texasban, Californiában, Juarez javára népgyűléseket tartanak.

— New-York, jun. 8. (Délután) Az összeesküvés feletti vizsgálatnál eltitkolt tanuvallomások most közzétetettek. A francziák megszállották Chihuahuat, Juarez Uj-Mexikoba menekült.

— Hamburg, jun. 16. A „Börsenhalle” bécsi levelezője megjegyzi: Austria mint szövetségi hatalmasság, és mint európai hatalmasság egyaránt ellenzi a porosz-oldenburgi terveket. Altona város képviselősege hódolati nyilatkozatot tett Augustenburg hercegnek. Más városok követendik a példát. A poroszokhoz szító országgyűlési követek ellen bizalmatlansági nyilatkozatok vannak keletkezésben.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Junius 19-kén: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 75.30. — 5% Metalliques 100 frt 70.15. — Bankrészevény 800. — Hitelintézeti részvény 200 forint 179.80. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 109.30. — Ezüst 107.50. — Cs. kir. arany 5.19. — 1860. kölcsön 91.30.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE június 16-kán 1865.

Államadósság.	Adott ár.	Tartott ár.	Elsőbbségi kötvények.	Adott ár.	Tartott ár.
5%-es nemzeti kölcsön 100 frtos	75	75 30	Osztályok Lloyd	89 50	00 50
5%-es metalliques 100 " "	69 75	70 05	Dunagőzhajózási	95 50	96 50
4 1/2%-es 100 " "	61 75	62 25	Államvaspálya	900 frank	110 —
1839-dik évi teljes 100 " "	145	146 —	Lomb.-velencei	105 50	105 50
1839-dik " ötödész. 100 " "	141 25	142 25			
1854-dik " teljes 100 " "	86 25	86 75			
1860-dik " teljes 100 " "	91 20	91 50			
1860-dik " ötödész. 100 " "	95 10	95 40			
Záloglevelek.			Részvények.		
Nemzeti bank 10 éves 5%	102 75	103 25	Hitelintézet	200 frtos	179 50
" kisors. ezüst. 5%	—	—	Bankrészvény	—	798 —
" oszt. 6. 5%	88 85	89 15	Alsó-ausztr. esc.-bank	500 frtos	589 —
Gall. hit. int. osztr. ért. 4%	69 —	70 —	Lloyd	500	229 —
Magyar földhitelintézet 5 1/2%	81 25	81 75	Dunagőzhajózási	500	477 —
" 10 év. jöv. jegy 6%	—	—	Pesti lánchíd	500	360 —
			Eszaki vasút ex div.	500	170 —
Földtehermentesítési köte-			Állam	500	179 50
lezvények.			Déli	200	215 50
5%-es magyarországi 100 frtos	74 20	74 70	Nyugati	200	132 50
" erdélyi 100 " "	70 25	71 25	Tiszai	200	146 —
" horvát 100 " "	74 50	75 50			
Sorsjegyek.			Váltók (devisek)		
Hitelintézet 100 frtos	125 25	125 75	Augsburg 100 dh német fr. 4 1/2%	90 70	91 20
Dunagőzhajózási 100 " "	84 —	85 —	Frankfurt 10095. 105. 66	90 70	91 20
Triesti 100 " "	106 —	108 —	Hamburg 100 bankmark 3 1/2%	80 50	81 —
Esztérházy herceg 40 " "	—	—	London 10 ft. sterling 3 1/2%	108 50	109 —
Salm 40 " "	30 50	31 —	Páris 100 frank 4%	43 05	43 45
Pálffy 40 " "	26 50	27 —			
Clary 40 " "	26 50	27 —			
St. Genois 40 " "	26 50	27 —			
Budai 40 " "	—	—			
Windischgrätz 20 " "	16 75	17 25			
Waldstein 20 " "	19 —	19 50			
Keglevich 10 " "	12 50	13 —			

A t n é z é s e

a kolozsvári levél- és szekérposta indulásának s érkezésének.

Indul a levélposta:

Magyarhaza és külföldre naponként déli 12 órakor.
Szeben, Brassó, s Oláhországba naponként d. u. 5 órakor.
Maros-Vásárhely felé naponként d. u. 5 órakor.
Lengyelhon északi felé, vagy Bukovina- és Moldvába
Csernovicz felé, valamint Választó-, Dézs-, Nagy-Bánya- és Beszter-
terczére naponként esti 6 órakor.
Debreczen felé Zilahon és Szilágy-Somlyón át: N.-Károlyra na-
ponként délután 3 órakor.
Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3
órákor; egyéb napokon esti 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.

Érkezik a levélposta:

Magyarhon- és külföldről, névszócint: Bécsből, Pestről, Kassáról,
Szegebről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2—3 óra tájban.
Szeben felől, Brassóból, M.-Vásárhelyről, Abrudbányáról, Zalah-
náról, Kolozsvárról és Tordáról naponként reggeli 8—9 óra közt.
A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levél-
posta naponként reggeli 6 órakor.
Debreczen felől Sz.-Somlyón át naponként reggeli 6 órakor.
Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.

A szekérposta indul:

Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
Szebenbe és Brassóba stb. naponként d. u. 6 órakor.
Maros-Vásárhelyre naponként d. u. 5 órakor.
Csernoviczra, Beszterczére, Dézsre naponként esti 6 órakor.

A szekérposta érkezik:

Bécs, Pest és Nagy-Váradról naponként d. u. 2—3 óra közt.
Szebebről s Brassóból naponként reggeli 8—9 óra közt.
Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
Csernoviczról s Beszterczéről naponta reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskocsi indul:

Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli
11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap, a vonat
érkezése után. — Szállítási díj 8 frt 40 kr.
Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. — Szállítási díj
Tordáig 2 frt 10 kr. N.-Enyedig 4 frt 38 kr. K.-Fejérvárig 6 frt 56 kr. Szászsebe-
sig 7 frt 35 kr. Szebenig 10 frt 40 kr. Brassóig 18 frt.
Brassóból N.-Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
N.-Szebenből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor.
E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

Alsó ausztr. mérő: vagy is két nagy véka.

Erdélyi	Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Török- búza.	Marhahús fontja.
piaczi árak:						
Beszterce május	30.	360—360	210	—	92	300
Brassó jún.	2.	340	196—180	228—190	126—120	278
Dézs	6.	320—280	200—180	—	80—70	260—240
K.-Fejérvár	3.	274—267	170—166	—	110—110	190—180
M.-Vásárhely jún.	8.	440—390	246—232	—	100	204
N.-Enyed	8.	336—316	280—260	—	120—90	182—182
Szamosújvár május	29.	250—240	140—120	—	90—70	180—160
Szászváros jún.	3.	350—340	210—200	—	136—134	190—180
Sz.-Régén	2.	360—320	224—210	—	100—92	320—240
N.-Szeben május	9.	425—373	267—240	—	173—160	298
Sz.-Udvarhely	27.	600	200	—	125	300
Torda június	3.	346—294	160—146	80—75	106—100	106—200

Gabonaár Kolozsvárról június 15-kén 1865.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 2 frt 90 kr. Egyébúza 2 frt 40 kr. Rozs 2 frt 10
kr. Árpa 1 frt 50 kr. Zab 1 frt — kr. Török-búza 1 frt 18 kr.
Pityóka 1 frt 80 kr. Marhahús 16 kr.

H I R D E T É S E K.

(195) Gyomorgöres és emésztés gyöngé-
ségben szenvedőknek.

Szülő városom Abonyból intézem Önhez soraimat, örömmel tudatva a legjobb
sikerét gyógy rendszerének, s midőn felkérem Önt teljes javuláson példaképpen a
nyilvánosság elé hozni, ugyan akkor kijelentem, hogy Isten után egyedül csak az
On megbecsülhetetlen gyógy-rendszerének köszönhetem hogy altesti szenvedéseimtől
megszabadultam. Szavaim nem elég erősek benső hálam kifejezésére.

Pest, június 1865.

SCHLESINGER FÜLÖP.

A dr. Doechs gyógyrendszeréről szóló jegyzékek, díjtalanul kap-
hatók STEIN JÁNOS könyvkereskedésében.

(80) 20/6 (4—*)

DAUBITZ R. F.-féle
NÖVÉNY-LIQUEUR.

jóhatásának bizonyult ital gyenge emésztés, nyálkasság, hámorrho'idális sat.
bajokban, orvostani tekintélyek és számos bizonyítványok által minden oldal-
ról elismerve.

Orvosi ítélet.

Daubitz R. F. urnak növény-liqueur-jét kitűnő segédszernek ta'ltam
ideges háborgásoknál az altestben, s ebből folyó röstelégésénél az alvagesator-
nának tartós székdugulással, elévült májbajoknál, puffadásoknál
és tartós aranyér-bajoknál, gyomorgyengeségnél, vérdugulás követ-
keztében. Lipese, 10-ik augusztus 1865.

(P. H.) Dr. SCHLESINGER, gyakorló orvos Lipésében.

Tekintetes úr!

Mintán nekem a Daubitz-féle növény-liqueur évtől hámorrho'idális baja-
imban igen jó szolgálatokat tesz, kérem nekem postai utánvételt mellett nyolcz
palackot e liqueurból küldeni, s maradok egész tisztelettel

Fröhlich János, cs. k. nyug. ezredes.

Valódi állapotban egyedül kaphatni főraktárnok Daubitz C. A-nál
Bécsben, Herrengasse, 6, valamint a jogosult raktárakban Kolozsvárról és
Dézsén Tauffer Józsefnél, Szászvárosban (Broos) Német Vilmosnál.

Egy palack ára 1 frt o. é.

Stein Janos könyvkereskedésében Kolozsvárról.
Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál
S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden,
Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejérvárról kapható:

Az Általános POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV
IV-dik és utolsó füzet

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legújabb időig meg-
jelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és uta-
sító jegyzetekkel ellátva.

Irta Hilibi HALLER KÁROLY,

a kolozsvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és ke-
reskedelmijog, csöndrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az
igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottságnak tagja.

Egy füzet ára 1 frt 80 kr osztr. értékben.

SZERELMI PIKANTÉRIÁK.

A francia udvari életből.

Oettinger után közli Balázs Frigyes. Ára 1 frt 20 kr.

Tartalom:

A szerelem mindent tehet. — Udvari titkok. — A vetélytársak. — A szép Gab-
rielle. — Egy szép asszony tanácsa. — A szerelem titok nem maradhat — A szere-
lem önkénytelen támad.

KÉP VISELET

a Királyhágon inneni ev. ref. Superintendenciában.

Irta Gyarmati Miklós. Ára 40 kr.

Csete László.

Jogász négyes.

Zongorára alkalmazta Rauchleitner Antal. 51-dik mű. Ára 60 kr.

Degré Alajos.

A számüzött leánya.

Regény. Ára 1 frt 50 kr.

A s é t a.

Idylle. Zongorára szerző Rauchleitner Antal. 49-dik mű. Ára 1 frt.

Arkosi emlék.

Enyelgő rögtönzés. Zongorára szerző Rauchleitner Antal. 46-dik mű. 70 kr.

JULIUS CÆSAR TÖRTÉNETE.

A francia eredetiből fordítva. 2 kötet. Ára 2 frt 50 kr.

TARTAROFF HERCEGNŐ vagy a CZÁRNÓ LEÁNYA.

Történeti regény két kötetben. Irta Mühlbach Luiza, fordította B.
Ára 2 forint.

Tartalom.

Első kötet: Dolgorucki Natalie grófné, Münich gróf. Osztermann gróf. Az
összeesküvés éje. Meghírsült remények. Leopoldowna Anna kormányzó. A kegyenc-
nő. Erzsébet hercegnő. Összeesküvés. Az inté. A bál. A rajz. Az összeesküvés
éje. Az ártatlanok álma. A jutalom napja. Büntetések. A czárnó udvara. Lapuschkin
Eleonora. Az esküvő. Képek és jelenetek. A czárnó halála.

Második kötet: A varázskert. A levelek. A haj, mint diplomatai veszeke-
dés tárgya. Hal vagy ellenség. Ganganelli pápa (XIV. Kelemen). A pápa szorakozás
arája. A halálélelet. Bernis bíbornok ünnepe. A rögtönző. A búcsu. Egy hű áruló.
Orlov Alexis. Corilla. A szent alkuszok. Sic transit gloria mundi. A vápó. A betörés.
Császárkönyvek. Levél, mely halált hoz. Az orosz tiszt. A várakozás. Ó! Intés. Az
orosz hajóraj. Zárszó.

Régi könyvek:

1) **Decretum Opus Tripartitum**, iuris consuetudinarij inelyti
Regni Hungariae per D. Stephanum de Verbözt etc. conestum, &
voluntate Sereniss. Regis Wladislai, ex consensu Regnicolarum publice
editum, ac confirmatum. Anno Dom. 1514. Nunc vero inprassum Colos-
varini in Officina Casparis Helti. Anno Domini 1572. (4-ed ré.)

2) **Decretum Iuris consuetudinarij** Incliti Regni Hungariae &
Transilvaniae. Az az, Magyar- és Erdélyországnak Törvény-
könyve. Verbözi Istvan által Iratott, 1514 Ezten. Mostan Deakul és Ma-
gyarul, Egy hasznos Regesromal egyetemben nyobban ki boczatatot Gratia
& Privilegio Debreczenben, Nyomtatta Lipsiai Pál, 1611. (4-ed ré.)

3) **Komáromi Cispkés György Az keresztény isteni tu-
dománynak — rövid summája.** Irta. Wollebius János. Ford. Coma-
romi Cispkés György, nyomtatott Ultrajectomban 1653. (kis 16-ed ré.)

4) **Temető Kert**, melyben Egynehány Halotti alkalmatossággal
való Praedikatiok vadnak; melyeket irt és praedikáltott különkülön
helyeken **Selyei Balog Istvan**, mostan Fehérvárott egyik Udvari
Praedikator. Job. 11. v. 23. Feltámad a te Atyádfia. Varadon nyomtatta
Szenci K. Abraham MD.C.LV. (kis 8-ad.)

5) **Siralmas szarándoki járásból**, csak nem régen haza érkezett **Ma-
lach Doctornak**, Nehai napkor el hagyott s Kicsinységében véle egy-
gyütt oskolaztatott, **Melach tudos Barátjával való Paj-tardi Szó-
Beszed.** Melyben, fejhajtogatásával sápit azon; hogy az ü tülle o idő-
ben elbucszot fényes irt viselő szives Jonathánnya, csekély elmét kez-
det viselni, egy Calvinistának, a Nagypenteki ostorozás felül való Casti-
galasaban. Nyomtattott 1659-ben. (Kis 8-ad.)

6) **Papistasag Ujsaga**, az az, Oly munka, melyben Papistaság-
nak, mind tudománynak mellyet vall; mind egyházi rendinek mellyekhez
halgat; mind ceremonianak, szokásinak s rendtartásának, mellyeket gya-
korol, igaz régiségtől üres, minapi ujsága, az magok írásból, tanubi-
zonyságiból és Authoriból, megmutogatattik világossan, Comáromi C. György.
S. I. M. D. E. D. P. által. Colosvaratt Veres-Egyházi Szentyel Mihály
által. (1671-ben jelent meg.)

7) **Kegyességnek Nagy Titka.** A menybeli amaz Három Tanu-
bizonyosságoknak, Atyának, Fiúnak, Szentléleknek Egy örök Itenségeről,
melyet azon jó Istenének dicsőségére, annak szent segedelme által, és
tisztá szent igéből, rövid kérdésekben és feleletekben foglalva, cseké-
lyen és együgyű képpen kibocsátott B. J. H. I. Kolozsvárott Némethi
Mihály által. M. DC. LXXXVI. (kis 8-ad.)

8) **Margitai Péter. Az Isten Törvényének az az Sz. Irás
szerint való magyarázatja.** — Debreczenben nyomtatta Lipsiai Pál 1617.
Vége egy teljes példány a **Budai Ferencz „Polgari lexi-
cona”** című munkájából 3 kötetben.

Bővebb értesítést nyerhetni felőlük STEIN JÁNOS könyvke-
reskedésében Kolozsvárról.

Ugyan csak STEIN JÁNOS-nál előfizetheti

NÖVENDÉKEK LAPJA

ezimű szépirodalmi és ösmerteljesítő hetilapra.
Tekintélyes tanárok, jó nevelő és gyakorlott növelők közre-
működésével szerkeszti **Réthy Lajos**; megjelenik minden csütör-
tökön nagy nyolczad íven;
Előfizetési ára:
negyed évre 1 frt 50 kr.
három negyed évre, apr.—dec. 4 frt — kr.
Az előfizetési pénznek STEIN JÁNOS könyvkereskedésébe utasítandók.
Teljes számu példányokkal még szolgálhatunk.

(194)

(2—3)

Selyem gubót

vesznek, a jónak fontját nyersen 80
kr., fullasztva 1 frt 20 kron, Andrá-
schowszky Jánosnál. Kolozsvárról kül-
magyarutca 15. sz.

(192)

(3—3)

Andraschowsky Efraim

Brassóban.

Készít harangokat, vizipuskákat,
szesz-gyarakhoz való sárga rézmunká-
kat, és kúthoz való rezekek, ugy min-
denmü anyagból és sárgarézéből való mun-
kákat, a melyre ajánlja magát a nagy-
érdemű t. cz. helységeknek a legszebben és
jutányos árban elkészíteni.
Lakása Feketetezsa 407-dik szám.